

Geen zorgen over coronagolf, wel over uitval van medewerkers

Opnieuw zitten we in een coronagolf. Is de zorgsector er klaar voor? Medisch Contact sprak met vier bedrijfstakingen binnen de zorg om te kijken hoe zij ervoor staan. De enige zorg is eigenlijk dat er personeel uitvalt.

Samuel Verschoor

s.verschoor@medischcontact.nl

Simone Paauw

s.paauw@medischcontact.nl

@medischcontact

'GGD'S VOORBEREID OP ALLE SCENARIO'S'

Jaap Eikelboom, directeur-bestuurder van de Landelijke Coördinatie Covid-19 Bestrijding (LCCB), een onderdeel van GGD GHOR Nederland, maakt zich geen zorgen over de huidige coronagolf. Hij stelt dat de GGD's nu al twee jaar met dit bijltje hakken, er steeds beter in worden en inmiddels met minder mensen veel efficiënter werken. Eikelboom: 'We zijn voorbereid op alle scenario's met betrekking tot het verloop van de coronapandemie, zoals beschreven door de WRR. We kunnen heel makkelijk meebewegen met de epidemiologische situatie.'

Eikelboom wijst op het tijdig opstarten van de huidige vaccinatiecampagne – als onderdeel van de voorbereiding op een nieuwe herfst/wintergolf. Hij is optimistisch over het verloop van deze vaccinatiecampagne. 'Het is nu eigenlijk nog te vroeg om conclusies te trekken over de opkomst tijdens deze vaccinatieronde. We zien dat mensen nu wat meer de tijd nemen om een afspraak te maken. Terwijl men in het verleden haast had, voorrang wilde of zelfs probeerde voor te kruipen. Veel mensen ervaren het virus nu anders, denk ik.'

Ook over de (personele) testcapaciteit van de GGD's maakt Eikelboom zich geen zorgen. 'Op dit moment doen we vijf- tot zeventuizend testen per dag. Maar we hebben nu al de capaciteit om vijftienduizend testen te doen – en we kunnen verder opschalen als het écht nodig is. Dit past bij het beleid van VWS, dat ervan uitgaat dat mensen thuis zelftesten doen.'

Is er dan geen sprake van onderrapportage als mensen bij een positieve zelftest niet

meer naar de GGD gaan? Eikelboom: 'Zo spreek ik er niet over. Er komen inderdaad minder mensen naar de GGD na een positieve zelftest. Maar dat is ook de afspraak. Je hoeft niet ter verificatie naar de GGD. Bovendien is het testen niet de enige manier van onderzoek. Onderzoek van het rioolwater geeft ook een heel goed beeld van hoe sterk het virus zich verspreidt.'

Rob Engelaar/ANP

'VACCINATIEGRAAD IN VERPLEEGHUIZEN IS HOOG'

De verpleeghuizen hebben zich goed kunnen voorbereiden op een nieuwe coronagolf, zegt Jacqueline de Groot, specialist ouderengeneeskunde en voorzitter van Verenso. De Groot: 'Als landelijk het aantal besmettingen stijgt, dan zie je dat ook in de verpleeghuizen. Tot nu toe worden bewoners minder ernstig ziek door corona. Vaccinatie beschermt heel duidelijk tegen ernstige ziekte. De vaccinatiegraad is gelukkig heel hoog in de verpleeghuizen; 90 procent van de verpleeghuizen heeft vaccins voor de herhaalcampagne aangevraagd.'

'We hebben inmiddels veel kennis en ervaring en een duidelijk beleidsplan en behandeladvies. We weten wat nodig is en de zorgmedewerkers zijn heel alert.'

Betekent dit dat de verpleeghuizen er helemaal klaar voor zijn? De Groot: 'Wat is klaar? Dat is niet voor iedereen hetzelfde. Er is in ieder geval genoeg kennis en materiaal om voorbereid te kunnen zijn. Het verschilt wel per verpleeghuis wat ermee wordt gedaan. Zorgen heb ik vooral over het personele aspect. We hebben als sector een tekort aan zorgmedewerkers en de druk wordt hoog als veel zorgmedewerkers uitvallen. Dat speelt overall. Verder weet je nooit wat voor coronavarianten nog zullen opduiken. Nu is het een milde variant, maar er kan ook een variant komen met weer een ernstiger ziektelast.'

SITUATIE OP IC'S: 'URGENT, MAAR ONDER CONTROLE'

Volgens Iwan van der Horst, voorzitter van de Vereniging voor Intensive Care (NVIC), lijkt het erop dat de huidige coronavariant minder op de ic's drukt dan vorige varianten. Wel zijn er veel patiënten die ziek zijn en óók corona hebben. 'Mensen liggen minder lang op de ic, maar door het diverse ziektebeeld plus isolatie is het wel extra ingewikkeld.'

Van der Horst voelt al sinds het begin van de pandemie urgentie: 'Dat is niet weggegaan, de mensen die het van dichtbij hebben meegemaakt, zijn nog niet terug in rust. De urgentie is er, maar het is onder controle. We maken ons geen zorgen, maar bereiden ons voor. Er kan een situatie ontstaan dat er meer zorgvraag is dan we kunnen leveren. We doen er alles aan om dat te voorkomen. We willen niet meer oneindig opschalen. Opschalen gaat ten koste van de kwaliteit.' In het Integraal Zorgakkoord staat dat de ic-capaciteit naar 1150 bedden moet. Zo ver is het momenteel nog niet, stelt Van der Horst. Er moet personeel worden opgeleid, er is krapte op de arbeidsmarkt en er zijn mensen die thuis zitten met postcovidsyndroom of burn-outklachten. 'Uitval verschilt sterk per ziekenhuis, de belasting tijdens vorige coronagolven speelt hierin mee. Sommige ziekenhuizen hebben minder dan 5 procent uitval, andere meer dan 10 procent. Of er hierdoor op dit moment minder ic-capaciteit is, weten we niet.'

'Je weet nooit welke coronavarianten nog zullen opduiken'

HUISARTS: 'DEZE CORONAGOLF ZIE IK VOORAL IN DE KRANT'

Over de vraag of de huisartsensector klaar is om de huidige coronagolf op te vangen en hoe het er nú voorstaat, kan de Landelijke Huisartsen Vereniging geen helderheid verschaffen. Volgens een woordvoerder zijn er onder de leden geen recente peilingen gedaan. 'Daardoor hebben we geen goed beeld van de huidige situatie.' Ook het NHG en de VPH konden niet reageren op de vragen van Medisch Contact.

De Zwolse huisarts Marco Blanker geeft op basis van zijn eigen ervaringen een inschatting van de impact van de huidige coronagolf. Blanker: 'Die zie ik meer in de krant dan in de praktijk. De laatste écht zieke patiënt in onze praktijk, dat is al lang geleden. Ik denk afgelopen zomer of zelfs voorjaar. Ik weet oprecht niet wat op dit moment de statistieken zijn als het gaat om ziekenhuis- en ic-opnames. Maar ik denk dat de statistieken door de hele pandemie heen eigenlijk niet met elkaar vergelijkbaar zijn. Wat je duidelijk ziet is dat mensen minder ziek worden; dat móét door de vaccinaties komen. Op basis van mijn ervaringen denk ik dat corona op dit moment geen extra werkdruk oplevert voor huisartsen. Ik hoor collega-huisartsen er ook niet over – tenminste niet in mijn regio. En mocht het toch weer erger worden dan hebben we bewezen dat we dat wel aankunnen. We hebben genoeg ervaring opgedaan om te weten hoe we het goed kunnen aanpakken. Alleen als er zorgmedewerkers gaan uitvallen, dat is zorgwekkend.' ●

→ Een iets uitgebreidere versie van dit artikel vindt u op medischcontact.nl/artikelen

Roger Dohmen/ANP